

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ για την ΕΚΦΡΑΣΗ- ΕΚΘΕΣΗ

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ εξετάσεις Γ' Λυκείου ΓΕ.Λ.

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ποτέ, πια, πόλεμος!

Μετά τις οδυνηρές εμπειρίες του τελευταίου Παγκοσμίου Πολέμου, θα περίμενε κανείς πως θα αχρηστεύονταν όλα τα οπλικά συστήματα και θα σταματούσε κάθε προσπάθεια για κατασκευή νέων όπλων. Η αισιοδοξία ήταν πράγματι διάχυτη σε όλους, μόλις τελείωσε ο πόλεμος. Άλλωστε, το σύνθημα που επαναλάμβαναν όλοι ήταν "ποτέ, πια, πόλεμος". Όλα αυτά όμως γρήγορα ξεχάστηκαν και άρχισε ένας ξέφρενος ανταγωνισμός εξοπλισμών, κυρίως ανάμεσα στις Μεγάλες Δυνάμεις. Στον παράλογο αυτό χορό συμπαρασύρθηκαν και οι υπόλοιποι λαοί.

Έτσι, παρουσιάζεται σήμερα ο παραλογισμός να διατίθεται το μεγαλύτερο μέρος των πόρων της κάθε χώρας για την κατασκευή υπερσύγχρονων όπλων με καταστρεπτική δύναμη, την ώρα που μένουν άλυτα βασικά προβλήματα οικονομικής ανάπτυξης, παιδείας, περίθαλψης, προστασίας του περιβάλλοντος. Αν όμως τα ποσά που πηγαίνουν για τον πόλεμο διοχετεύονταν στη γεωργία, στην υγεία, στην εκπαίδευση, η όψη του πλανήτη μας θα άλλαζε άρδην. Θα μειώνονταν η φτώχεια, οι επιδημίες, ο αναλφαβητισμός.

Σήμερα η ανθρωπότητα ζει κάτω από την απειλή του πυρηνικού ολέθρου. Κάθε υπερδύναμη διαθέτει τέτοια οπλικά αποθέματα που θα μπορούσε να καταστρέψει αρκετές φορές τον πλανήτη μας. Και είναι βέβαιο ότι με τη σημερινή τεχνολογία ένας πόλεμος θα σήμαινε καταστροφή του ανθρώπινου γένους. Σ' έναν τέτοιον πόλεμο δε θα υπάρξουν νικητές ή ηττημένοι, μόνο νεκροί.

Εκείνο που εντείνει τις ανησυχίες μας σήμερα, είναι το γεγονός ότι στα χέρια του ο άνθρωπος έχει δυνάμεις τέτοιες που δεν μπορούν να ελεγχθούν. Γνωρίζουμε ακόμα πως η περίπτωση κάποιου λάθους δεν είναι απίθανη και, το χειρότερο, δεν υπάρχει η δυνατότητα επανόρθωσής του. Λαμβάνοντας υπόψη μας τα δεδομένα της σύγχρονης πραγματικότητας, θα ήταν ίσως χρήσιμο να ανιχνεύσουμε γενικότερα το φαινόμενο του πολέμου, για να γίνει κατανοητή η επιτακτικότητα της αντιμετώπισης και αποτροπής του.

Ο πόλεμος είναι ο πιο συνήθης τρόπος επίλυσης των διαφορών μεταξύ των λαών. Συνήθως οι ισχυρότεροι επιβάλλουν τη θέλησή τους και προωθούν τα συμφέροντά τους με τη χρήση των όπλων. Όποιοι λόγοι κι αν προβάλλονται για την κήρυξή του, αν ερευνησει κανείς βαθύτερα, θα διαπιστώσει πως ο μόνος πραγματικός λόγος είναι η απληστία του επιτιθέμενου. Τα αίτια είναι σχεδόν πάντα οικονομικά, όσο κι αν

εξωραϊζονται με ιδεολογικά συνθήματα. Είναι γνωστό, φυσικά, σε όλους, ότι πρόκειται για το απόλυτο κακό. Σε μία σύρραξη θυσιάζονται χιλιάδες αθώοι άνθρωποι, προξενούνται ανυπολόγιστες υλικές ζημιές, καταστρέφονται όσα με πολύ μόχθο και χρόνο κατόρθωσε να δημιουργήσει ένας λαός.

Πρέπει να τονίσουμε ότι όλες αυτές οι πολεμικές δραστηριότητες δεν αποτελούν αναπόφευκτα χαρακτηριστικά της ανθρώπινης φύσης, αλλά απόρροιας της έλλειψης αποτελεσματικών θεσμών και σωστής οργάνωσης για την ειρηνική διευθέτηση των διακρατικών διαφορών. Πρέπει, επομένως, να γίνουν συνείδηση όλων, του κάθε ατόμου χωριστά, της κάθε κοινωνίας, της κάθε ηγεσίας, οι βαρύτερες συνέπειες -στην οικονομία, στην ηθική, στον πολιτισμό κ.λπ.- ενός πολέμου.

**Ο Άγγελος Μιχ. Μπαγιάτης είναι μαθητής στο ΓΕΛ Καρύστου.*

ΠΗΓΗ: <http://www.matia.gr/egrapsan/arthra-meletes/irini-polemos.html>

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

A. Να συντάξετε ένα κείμενο 100-120 λέξεων που θα συμπυκνώνει το περιεχόμενο του κειμένου.

(25 μονάδες)

B.1. “Σήμερα η ανθρωπότητα ζει κάτω από την απειλή του πυρηνικού ολέθρου.”:

Να αναπτύξετε τη φράση σε 80-100 λέξεις.

(10 μονάδες)

B.2. Ποιον τρόπο πειθούς χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στην τρίτη παράγραφο;

(6 μονάδες)

B.3. Να γράψετε τις αντώνυμες των παρακάτω λέξεων και να σχηματίσετε προτάσεις με τα αντώνυμα αυτά: *ξεχάστηκαν, παραλογισμός, άρδην, ολέθρου, διευθέτηση.*

(5 μονάδες)

B.4. Να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης (ενεργητική ή παθητική) και να τη μετατρέψετε στην αντίθετη τής.

Έτσι, παρουσιάζεται σήμερα ο παραλογισμός να διατίθεται το μεγαλύτερο μέρος των πόρων της κάθε χώρας για την κατασκευή υπερσύγχρονων όπλων με καταστρεπτική δύναμη.

(6 μονάδες)

B.5. Να εντοπίσετε τέσσερις διαρθρωτικές λέξεις ή φράσεις που εξασφαλίζουν τη συνοχή του κειμένου και να πείτε τι δηλώνουν.

(8 μονάδες)

Γ. Σε μια επιστολή προς το Γενικό Γραμματέα του Ο.Η.Ε να εκφράσετε τους προβληματισμούς σας ως ενεργός/-ή πολίτης για τις αρνητικές συνέπειες του πολέμου. Στη συνέχεια να διερευνήσετε τρόπους με τους οποίους το σχολείο θα “διδάξει” στους νέους τα αγαθά της ειρήνης. (500-600 λέξεις)

(40 μονάδες)